

REFERENTIE No.:
7444

INFORMATIEKOPIE:

a
z
dbi, -/pl, -/ef
z
dyb
ma

JURA

PARA

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 16

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN
CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

8 april 1959
BESTEMD VOOR:

min. v. b.z.

[no 665]

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No:
Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

8 april 1959

AFKOMSTIG VAN: djakarta

PARAAF/OPM:

geheim

ik werd heden ontboden door de secretaris-generaal van luar negeri die mij een nota met volgende inhoud overhandigde:

''no. b s d/1411 r/59.

het ministerie van buitenlandse zaken der republiek indonesia biedt de diplomatieke vertegenwoordiging van het koninkrijk der nederlanden zijn complimenten aan en heeft, onder referte aan de nota van de diplomatieke vertegenwoordiging, ongenummerd van 28 februari, hierbij de eer namens de regering der republiek indonesia op deze nota als volgt te antwoorden.

ofschoon bij nota van het ministerie van buitenlandse zaken no. b s d/435 r/58 van 8 oktober 1958 de regering der republiek indonesia bereids een voldoende duidelijk antwoord heeft gegeven aan de regering van het koninkrijk der nederlanden, releveert bovengenoemde nota van de diplomatieke vertegenwoordiging van het koninkrijk der nederlanden nogmaals dezelfde kwesties.

de regering van het koninkrijk der nederlanden stelt nogmaals de door de regering der republiek indonesia genomen maatregelen op economisch gebied tussen deze beide landen aan de orde niettegenstaande het feit dat bij bovengenoemde nota van het ministerie van buitenlandse zaken alsmede onderscheidene andere nota's, de regering der republiek indonesia bereids uitvoerige toelichting heeft gegeven omtrent de onderhavige maatregelen, zowel bekeken uit het oogpunt van ontwikkeling der betrekkingen tussen deze beide landen in het algemeen, als uit juridisch oogpunt.

de regering der republiek indonesia moge uit dien hoofde korthedshalve nogmaals de aandacht van de regering van het koninkrijk der nederlanden verzoeken voor de betreffende nota's die bereids door haar ontvangen zijn.

afgezien daarvan heeft de regering van het koninkrijk der nederlanden ook de nationalisatielwet welke op 31 december 1958 door de regering der republiek indonesia werd afgekondigd, aangeroerd en terzake opgemerkt dat deze wet in strijd is met het volkenrecht, ook al zou zij zelve

-2-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

7. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden verz.

op een voerstr. mag wegr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtj.)

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 7444

Rubricering: geheim

mogelijk rechtskracht hebben hetgeen volgens haar irrelevant is.

de regering der republiek indonesia verzoekt de aandacht van de regering van het koninkrijk der nederlanden voor het feit dat de vraag of de wet al dan niet legaal is en rechtskracht heeft bepaald wordt door de wetgeving van de betrokken staat en niet door de waardering van een vreemd land.

voorts is de regering der republiek indonesia ietwat verbaasd dat de regering van het koninkrijk der nederlanden blijkbaar niet op de hoogte is dat de onderhavige nationalisatiewet van de republiek indonesia gebaseerd is op het soevereiniteitsrecht van een staat, welk principe tenvolle wordt erkend in het volkenrecht.

ook wat betreft betaling van schadevergoeding terzake van nationalisatie in het algemeen - niettegenstaande het feit dat de plicht tot betaling van een dergelijke schadevergoeding niet unaniem wordt erkend als een duidelijk principe van volkenrecht, terwijl bovendien ook de praktijk van onderscheidene landen terzake verschilt - erkent de nationalisatiewet der republiek indonesia duidelijk deze plicht en stelt vast dat aan de eigenaren van de bedrijven die genationaliseerd worden schadevergoeding zal worden toegekend, waarvan de grootte zal worden vastgesteld door een speciaal hiervoor ingestelde commissie, een en ander conform artikel 27 van de voorlopige grondwet der republiek indonesia, dat onder meer de basis vormt van de onderhavige nationalisatiewet. voorts moge worden opgemerkt dat de procedure ter verkrijging van schadevergoeding bereids is geregeld in de regeringsverordening nr. 9/1959 die op 2 april 1959 werd afgekondigd en opgenomen is in de Lembaran negara van de republiek indonesia nr. 16, jaar 1959.

derhalve moge het voor de regering van het koninkrijk der nederlanden duidelijk zijn dat de nationalisatiewet van de republiek indonesia een wettelijke regeling is die niet slechts rechtsgeldig is en rechtskracht heeft ingevolge de wetgeving der republiek indonesia, doch ook in overeenstemming met de in het volkenrecht erkende principes.

het moge voorts duidelijk zijn dat de kwestie van wat genationaliseerd zal worden en hoever daarin zal worden gegaan, louter een kwestie is die onder de jurisdictie der republiek indonesia valt, die op grond van het algemeen staatsbelang, zoals bedoeld in artikel 27 juncto artikel 38 der voorlopige grondwet der republiek indonesia over genoemde kwestie zal beslissen.

uit dien hoofde moge de regering der republiek indonesia aan de regering van het koninkrijk der nederlanden mededelen dat iedere buitenlandse inmenging inzake tenuitvoerlegging der nationalisatiewet der republiek indonesia inmenging vormt in de binnenlandse jurisdictie van een ander land, welke inmenging onterecht is en niet kan worden geaccepteerd.

-3-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

2. Afschriften van codeberichten mogen uit ( ) end door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden ge ( ) ord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-3-

Ref. No: 7444

Rubricering: **confidentieel**

de houding en uittalingen van de nederlandse regering in deze kwestie verbazen de regering der republiek indonesia destemeer indien in aanmerking wordt genomen dat de regering van het koninkrijk der nederlanden reeds sedert geruime tijd de politiek in zuid-afrika ter invoering van wetten op basis van raciale discriminatie ook met betrekking tot de belangen van personen van indiase en pakistaanse afkomst aldaar, die overduidelijk niet slechts in strijd zijn met humanitaire beginselen, doch ook met reeds eerder gesloten overeenkomsten met de regeringen van de betrokken landen, mede verdedigt.

ook toen genoemde kwestie in de agenda werd opgenomen van vergaderingen der verenigde naties, bleef de regering van het koninkrijk der nederlanden de maatregelen van zuid-afrika verdedigen onder aanvoering van het argument dat afkondiging van de betreffende wetten door de regering van zuid-afrika gebaseerd werd op het soevereiniteitsrecht van genoemd land en door de regering van het koninkrijk der nederlanden beschouwd wordt als een kwestie van binnenlandse jurisdictie, die volgens haar in ere moet worden gehouden en niet aangetast mag worden door andere landen. deze binnenlandse jurisdictie, hoe slecht ook gehanteerd, zoals overduidelijk is gebleken in zuid-afrika en waarbij ook de belangen van andere landen zijn betrokken, wordt door de regering van het koninkrijk der nederlanden als onaantastbaar beschouwd.

thans echter wil de nederlandse regering het recht van binnenlandse jurisdictie van de indonesische regering aantasten en voorts een wet van de indonesische regering aantasten, die in overeenstemming is met de grondslagen van het internationale recht, die rechtsgeldig is en rechtskracht heeft volgens de indonesische wetgeving en die voorts niet in strijd is met de fundamentele mensenrechten, doch die beoogt het welzijn van het vrije indonesische volk te normaliseren los van kluisters of de dominatie van de economische koloniale macht nederland. derhalve dient in feite de door de indonesische regering met bedoelde nationalisatiewet genomen maatregel juist om economische discriminatie te doen verdwijnen, die reeds sinds eeuwen door het voormalige koloniale bewind van nederland in indonesia was geplant. om deze reden kan bovengenoemde eis van de nederlandse regering niet door de indonesische regering worden aanvaard en wordt zij volledig afgewezen als zijnde een eis die een ongepaste en onterechte inmenging betekent in het recht van jurisdictie van de indonesische regering.

de indonesische regering betreurt ten zeerste dat de nederlandse regering telkens slechts ageert tegen wat door hk aantekening avb: ontbreekt gedeelte waaromtrent nader bericht volgt slthk

.... zonder te willen letten op de redenen die de indonesische regering ertoe bewegen om die maatregelen te treffen welke uiteraard in verband staan met de politiek en houding

[nader bericht:]

de Indonesische regering als regering van een vrije en soevereine staat wordt gedaan

-4-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden gear. (zie Richtlijnen), tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-4-

Ref. No: 7444

Rubricering: geheim

van de nederlandse regering zelf ten aanzien van indonesie .
het ministerie enz.

djakarta, 8 april 1959.''

ik heb alle rechten voorbehouden.

hasselman 251. 8

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden ges. rd,
tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

2. Afschriften van codeberichten mogen uitt. and
door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per
telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.